

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zborna.

Na Dunaji, 11. maja. [Izv. dop.]

—j. Vedno še naučna debata, trajajoča že deseti dan in niti danes ne vemo, če smo pri kraji ž njo! V predzadnji seji treba zabeležiti silovite napade staročeskih poslancev dr. Dostala in Düricha na min. Gautscha. Oba sta po svojih volilnih okrajih neposredno bila prizadeta po zloglasni „dislokacijski“ odredbi, prvi kot zastopnik mesta Tabora, kjer so bili odpravljeni realni razredi na tamošnjem zavodu, drugi kot zastopnik Novega Bydžowa, kateremu je bila odtegnena državna podpora letnih 2000 gld. za njegovo po občini vzdržano srednjo šolo. Osobni ta nagib prouzročil je, da so se proti nepriljubljenemu naučnemu ministru spuščale še zadnje uprav strupene puščice navzlic premirju, sklenenemu v dotičnih obravnavaah mej desnico in kabinetom. Dostal zaganjal se je v načino upravo zlasti z juridičnega stališča, naglašajoč da so se z ono odredbo prelomile pogodbe, koje je država bila sklenila z raznimi občinami. Očital je ministru, da je utihotapil cesarski podpis, prikrivajoč kroni pravni položaj ter bistvo teh pogodb. Dürich se ga je tudi še privoščil ter nekoliko prav zlobnih očital toliko bičanemu mučeniku na ministerski klopi. Kot generalni govorniki levičarjev pride do besede prof. Kraus, jeden najzagrizenejših izmej „Schulvereinovih“ apostolov. Zbornica že silo utrujena po prejšnjih brezkončnih debatah, poslušala je s povešanimi glavami njegov nad dobro uro trajajoč govor. Strokovnega povedal je sila malo, stvaren je le tam, ker je razpravljal tisti za našo državo uprav stramotni položaj, v kojem se pod tem ministrom nahajajo suplentje na državnih srednjih šolah. Odkrita beseda njegova bila je tu na svojem mestu mestu, vse drugo, kar je čevaril o političnih vprašanjih, bil je „alter Kohl“, kojega so nam že čestokrat ter mnogo bolj okusno servirali imenitnejši govorniki njegove stranke. Upisani „protogovorniki izbrali so si za generalnega govornika našega poslanca Kluna. Tovariš njegov, profesor Šuklje bil je pripravljen za večji stvarni govor, toda ker se je po izvrševalnem odboru z ozirom na

dovršene obravnave izdal povelje „Feuer einstellen“ ker tedaj ni več mogel govoriti tako odkrito, kakor je bil prvotni namen njegov, odstopil od svoje namer. Kolega njegov Klun ni se oziral na predgovornika, — kar je v tem slučaji po vsem prav bilo — temveč omejil se je zlasti na to, da priporoča resolucijo glede obravitve Kranjske gimnazije, katera je tudi obilno podporo našla ter se v posvetovanju izročila budgetnemu odseku.

Zadnja seja bila je zanimiva zgolj vsled afere Lueger-Koppove. Že v zadnjem svojem dopisu naznani sem Vam, da je bil dr. Kopp svojemu tovarišu Luegerju predbacival, da „perfidno sumniči“. Naravno, da se je Lueger žaljenega čutil na svoji časti, in zahteval je, da se izvoli odsek v zmislu § 58 poslovnega reda, češ, poroča naj o tej zadevi zbornici, od koje terjam osobnega zadoščenja. Odbor se ni mogel zdiniti glede svojega predloga. Dočim so pa onidan desničarji, strogo držeč se jasne besede našega opravilnega reda brez premisleka v odseku za Luegerja grajo nasvetovali, vidilo se je sedaj v jednakem slučaju umestno levičarjem, oprostiti njihovega pristaša Koppa ter na ta način odobravati robost njegovo. Večina odsekov utemeljevala je po poročevalci Kathreinu jako stvarno in objektivno svoj nasvet, levičarji pošljali so v boj za Koppa najprej svojega „protosofista“ Tomaščuka, kateri je po raznih ovinkih srečno prišel do zaključka, da se z izrazom „perfidno sumničenje“ označuje zgolj metoda, a ne žali osoba govornika, potem je prišel s cepečem v roki prijatelj Weitlof, pozivljajoč zbornico, naj osnuje „stranko poštenih mož“ ter naj te stranke ustanovitev praznuje s tem, da sankcijonira neparlamentarni izraz Koppov, in — naposled pridružil se jima je dr. Bärnreither, kateri je v dosteni obliki sicer, a tembolj skeleč po vsebinu svojega govora, napadal Luegerja ter zagovarjal svojega Koppa. Luegerju na pomoč prihiti dr. Pattai; tudi v svojem denašnjem govoru, v kojem je zlasti razkrival različnost stališča pri prvih dveh protivnih govornikih ter kosti razrabljali posebno dru. Weitlofu, obdelanil je svojo izredno nadarjenost in dialektično spretnost. V stvarni opazki zavrne dr. Rieger očitanja, naperjena proti desnici, potem je Kathrein

krepko pobijal sofizme levičarjev ter z možatimi besedami opominjal zbornico, naj bode objektivna v svoji razsodbi, mereč vsak izgred z istim merilom, ne glede na osobo ali politično stranko. Pride do glasovanja, toda kaj smo doživel? Opozicija bila je mnogobrojno zastopana, saj je šlo za izkušenega kolovodjo, za starega parlamentarca dr. Koppa, kateri se je neki zagrozil, da odloži mandat zapustivši politično torišče, kakor bitro mu zbornica grajo izreče; čestita večina pa je bila povsod drugod, le v dvorani smo jo pogrešali. In tako se je pripetilo, da je bil predlog odsekove večine odklonjen s 115 glasovi zoper 98. Veliko veselje v liberalnem šotoru, saj je to moraličen udarec za politika, kojega čez vse sovražijo, za vražjega dr. Luegerja!

(Konec prih.)

Govor državnega poslanca gospoda

Karola Kluna

v 223. državnozborski seji dne 1. maja 1888.

(Dalje.)

Pa tudi po Nj. ekselenciji posebno naglaševani uzrok gledé nemščine upravičevati ne more tega koraka visoke učne uprave. Omenil sem že, da se je poskus s slovenskimi oddelki v Ljubljani dobro obnesel, zato misliti smemo, da manka le dobre volje, ker se odlaša s takimi paralelkami v drugih deželah.

Smešno je že, da nam vedno naglašajo važnost nemškega jezika, ker o tem od nas nihče ne dvoji. Najbolj smešno je pa to, kar je storil gosp. predgovornik, da nam priporočajo nemščino, ker je svetovni jezik. Baš zaradi tega ne potrebuje privilegia, marveč pridobi si ga sama. (Prav res! na desnici.)

Prav brez potrebe se sklicujejo na vojsko in vojno upravo, da kmalu ne bo potrebnih sposobnih podčastnikov, kakor smo slišali nedavno od jednega govornika z one (leve) strani visoke zbornice Vprašam: Mari nemamo skupne vojske in ali se nabirajo podčastniki samo iz dežel te državne polovice, mari ne tudi iz dežel ogerske krone? (Prav res! na desnici.) Od kod torej prihaja, če je to res, da se vojna uprava obrača vedno le na

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Ministerske krize smo se srečno, ali pa morda tudi nesrečno odkrili in sedaj pričakujemo v Božjem in Taaffejevem strahu, kdaj bode zapala naša menica, kdo in kako nam bode objavljeni gotovino odštel. Podobni smo znanemu Kranjcu, ki je Franca zibal, z jednim tem razločkom, da mi mesto Franca zibamo Taaffea in Gauča ob jednem ter „con amore“ popevamo v polnih akordih. Vsaka reč le en čas trpi.

Misljam, da je takrat grof Taaffe „zapèkan“, kakor polh v pasti. Na levo in na desno zastavljene so mu vse steze, torej mora izpolniti svojo obljubo, „oder auch nicht, was das nämliche ist“, kakor običajno opaža znan gospod Ljubljanski pri razgovorih svojih.

Ko so tega tedna prve dni hodile procesije po mestu in se je z lece propovedovalo: „Kdor išče, ta najde, kdor trka se mu odpre“, ugnezdi se mi je sladka nada v neverno srce in mislil sem si, da se utegne v kratkem tudi nam ubogim Slovencem na vsa naša trkanja na ministerska vrata,

vendar jedenkrat odzvati z nežnim glasom „Svobodno!“, ker bi to nikakor ne bilo prerano, kajti od samega trkanja imamo že žulje in zagnance na prstih.

V tej rožnej nađi me neso niti motili takozvanega „razžalilnega odseka“ ukrepi. Poslanec Lueger mi je sicer veliko bolj simpatičen, nego Kopp, prav privoščil bi bil slednjemu pošteno grajo, a moj račun prečrtali so Poljaki in baš to me je utešilo, kajti Poljaki so pokazali, da so in ostanejo Poljaki — „the rest is silence.“

„Kdor molči, se desetim odgovori“ poučuje nas narodni pregovor, v pogovorih pa narod razkriva svojo modrost. Prav rad bi se držal te modrosti, ko bi se ne bil preveril, da molčanje vsekdar tudi ni koristno. Preveril pa me je pokojni umirovljeni davkar Jagodic, katerega so nedavno mrtvega iz Ljubljance potegnili.

Ko se je raznesla vest o njegovej smrti po mestu, ugibalo se je na vse strani, kaj ga je gnalo v smrt. Mož živel je redno, bil v dobrem gmotnem položaju, njegova ostalina iznaša več tisočakov, žene in dece ni imel, torej tudi skrbij ne, kaj ga torej napotilo, da si je iskal hladila v Ljubljance valovih? Tako ni jednako razpravljala se je njegova žalostna osoda in prezgodnja smrt po javnih pro-

storih in zabaviščih. Nihče ni znal rešitve tej zagonetki.

Tudi jaz ne. A „vsi ljudje vse vedo“ in tudi jaz bil sem tako srečen, da sem naletel na pravi vir. Iz njega posnel sem glavne podatke za životopis rečenemu utopljencu. Prave romantike ni v njegovem uradniškem življenju, vse se je motalo po vsakdanjem tiru. Mož opravljaj je vestno svojo dolžnost in imel samo jedno slabost in še ta je bila le slavohlepnost, da bi priznan bil kot izvrsten uradnik. Vse vršilo se je dobro, dokler njegovih skromnih kolobarjev ni motil zloglasni Vesteneck. Ta pa je njemu in še nekemu drugemu gospodu nekega lepega dne prepovedal, da ne smeta več zahajati v znano narodno krème Šegačovo v Litiji.

Drakonična ta prepoved pa ni ugajala pokojnemu Jagodicu, misil si je pač: za svoj denar lahko pijem in jem, kjer hočem, za svoje službovanje pa sem odgovoren samo v uradu. A ta popolnem pravilna logika se je v Litiji izjavila in Jagodic bil je premeščen za kazen v Črnomelj. To ga je zelo potlačilo. A prišlo je še huje. Dogodilo se je namreč, da je jednočlikvidoval 10 gld. 50 kr., katerih ni bil prejet. Ta nedostatek, o katerem bi se dalo mnogo pisati, zavil mu je vrat. Mož, ki je imel na razpolaganje lepo vsoto lastnega pre-

naše dežele in ne tudi v jednak meri na dežele ogerske krono. Gospod vojni minister je sicer nekdaj naglaševal z zadovoljstvom v delegacijah, da ogerska vlada skrbi za to, ker je nemščina obligaten predmet v srednjih šolah. Pri nas smo mnogo dalje. Pri nas nemščina ni le obligaten predmet na srednjih šolah, temveč učni predmet, in obligaten predmet že na četvero- in večrazrednih ljudskih šolah v višjih razredih. Na Kranjskem je že za to preskrbljeno, da se nemščina poučuje kot neobligaten predmet tudi na več, nego na dvorazrednicah, in zato dobé učitelji še posebne nagrade. (Klici na desnici: Nezakonito.)

Če je torej visoka vojna uprava zadovoljna z Ogri, potem ne more biti nezadovoljna z nami in se pritoževati o nas; in če prej ni manjalo podčastnikov, ko je bilo le maio šol in so se največ še le pri vojakih čitati in pisati učili, tudi jih ne bo sedaj, ker je šola v vsakem večjem kraju, in ker se nemščina mnogo poučuje.

(Daje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 12. maja.

Jedva je jedna nevarnost odstranjena, že se prikazuje druga. Vlada zopet preti, da bodo odstopena morda nesmo več daleč od nove **ministerske krize**. Vlada je baje naznanila klubom desnice, da bodo dala ostavko, ako predloga ob obdobjenji spirita ne bodo neizspremenjena vsprejeta. Ogri baje nečejo privoliti, da bi se kaj premenila predloga ob obdobjenji spirita. Da pa Ogerska ne bodo imela škode, če avstrijski državni zbor zavrže vladno predlogo hoče uvesti visok davek na konsum spirita in sladkorja. To bodo tako skodilo avstrijskej sladornej in žganjarskej industriji. Res se to prav ne ujema z avstro-ogersko nagodbo, pa Ogri bodo še znali stvar tako uravnati, da na videz nagodbe ne bodo rušili, a naša državna polovica bodo pa le imela škodo. Poljaki so jako nevoljni, da vlada neče v tem oziru nič prijenjati, kajti dosedaj so se nadejali, da bodo vlada dovolila, da se predloga premeni nekoliko po njih željah. Čehi pa prigovarjajo Poljakom, da naj se nikar ne upirajo, kajti boje se, da bi sladorni zakon ne dobil sankcije.

Vnajme države.

Kmalu po srbsko bolgarskej vojni je imel priti v **Srbiji** Ristić na krmilo. Sestavil je bil že vlado in samo uradni list je imel še objaviti novo vlado. Drugi dan je pa nakrat iznenadila svet vest, da je Garašanin sestavil novo vlado. Tedaj se je sploh govorilo, da je avstrijski upliv prouzročil tako preverat. Pripovedovalo se je, da je poslanik Khevenhüller na ulici se dolgo časa pogovarjal z Milanom. Kmalu potem je pa bil Khevenhüller odpoklican iz Belega grada in na njegovo mesto prišel je Hengelmüller. Govorilo se je, da se je bil Khevenhüller preveč kompromitoval z umešavanjem v srbsko notranjo politiko, da bi bil mogel še ostati v Belegradu. Sedaj se pa tudi zopet govorji, da je avstrijski poslanik pregoril Milan, da je poslovil radikalno ministerstvo. Bivši ministerski predsednik Grujić sam se je izjavil proti nekemu žurnalistu v tem zmislu ter so ga zategadel potem deli v pokoj. Hkratu pa izvemo, da se je stališče Hengelmüllerja pretreslo ter da ga bodo kmalu kam prestavili. Preveč se je utikal v srbsko notranjo politiko. Kakor se vidi so sedanji dogodki jako podobni onim, ki so zabranili prvikrat, da Ristić ni prišel na

moženja, bil je proti svoji volji zaradi te malenkosti umirovljen, ločil se je iz urada, s črvom nezadovoljnosti v srci. Čuteč se nedolžnega, čutil je le prebrisko svojo nezasluženo kazeno, žaljena uradniška čast zasajala je vedno globeje svoje osti v njegovo srce in posledica bila je — skok v vodo. S tem skokom je hotel dokazati, da se je nekrivega čutil in da se mnogokdaj z jedno potezo na potrežljivem papirju zastrupi ali celo uniči — življenje človeško.

Kakor rečenega davkarja konec, tako mi je tudi imenovanje novega skriptorja na mesto Levstikovo bilo zastavica. Raztolmačiti si nesem mogel, zakaj se to mesto ni oddalo domačinu, zakaj se je odbral baš matematik in fizik. Sedaj mi je pa tudi to jasno. V dotični kompetenčni prošnji se je sicer reklo, da se prosilec ne more baviti s poukom, ker je preslabih persij, a sedaj ga to nič ne ovira, da kot suplent po šest ur na teden poučuje fiziko in matematiko, da je takó hkratu zasedel dvoje mest. V kompetenčnih prošnjah so pač ljudje vse drugačni, nego v življenji samem, ima celo tacih, ki zamolče kar četvero otrok.

Nazadnje pa še kaj veselega za lovece in nelovce. V idiličnih Žiréh, ali tam blizu nekje, bila je vesela ženitev. Lovci Ljubljanski, prišedši tjakaj vsak po svojega divjega petelina, bili so tudi mej svati

krmilo. Kaj več o tem seveda pisati ne moremo, vsak čitatelj naj sodi sam.

„Kreuzzeitung“ zavrača one trditve, po katerih bi bil Kaulbars ponujal za svojega bivanja na **Bolgarskem** majorju Popovu 200.000 rubljev, da bi ga pridobil za Rusijo. Berolinski list priznava, da bi Rusija gotovo precej rada dala, da bi Bolgare pridobila záse. Kaulbars pa ni bil v Bolgariji posebno darežljiv. Izdal je v dveh mesecih samo 37.000 rubljev. Ruski vladni krog mu zamerijo, da je tako stiskal, ker bi sicer bil več opravljen v Bolgariji. Popov pač ni dobil denarja, ker ga vzeti ni hotel, temveč ker mu ga Kaulbars dati ni maral.

Ker **Turčija** neče preklicati carinskih naredb, katere je ukrenila v škodo **Bolgarskej**, je sedaj storila Bolgarija tudi razne carinske naredbe, ki bodo skodovale turškej in zapadno-evropskej trgovini. Bolgari pa s tem pač ne bodo prisili Turkov, da bi kaj odjenjali, temveč zamerili se bodo še kakej evropskej državi.

Vse Grke, katere so bila **turška** oblastva zaprla zaradi agitacij v Makedoniji, so zopet izpušteli. Ne vemo, ali se je pokazalo, da so nedolžni, ali se pa Turki neso hoteli zameriti Grški in Rusiji, bi se pri vsakej priložnosti poteguje za Grke.

Francoski ministrski predsednik Floquet se je izrazil pri otvorenem zgodovinske razstave nekdanje „Bastille“, da nikdo ni tako silen, da bi v svobodni Franciji še obnovil ječo, kakeršno je francoski narod podrl 1789. leta. Narod ne mara za nobene obnovitve. Kar so očetje podrli, se ne sme več zgraditi. Razrušili so petnajst stoletij stare male, pa bi kdo sedaj spoštoval štirinajstnevne! Govor njegov bil je naperjen proti Boulangerju. Kaj pa pomagajo vsi lepi govori, ko pa ima Boulanger vedno več privržencev, republika pa vedno več nasprotnikov.

Maročanska konferenca se ne bode sešla, kajti interesovane vlasti se neso mogle sporazumeti, o čem naj bi se konferenca posvetovala.

Dopisi.

Iz II. Bistriškega okraja 9. maja. [Izv. dopis.] Akoravno že nekoliko pozno, poročati hočem vam vendar o groznem hudodelstvu, katero se je zvršilo dne 30. aprila t. l. v Zarečji, v vasi oddaljene od Bistrice pičlo uro, broječi kakovih 36 do 40 številk.

Še ni preteklo 10 let, ko so bili nekoji Zarečani napadli, in sicer po dnevu dva človeka, katera sta šla zaradi krajše poti skozi vas, a bila sta vendar toliko srečna, da sta se bila ubranila in utekla — zgodil se je pa zgoraj imenovanega dne po noči roparsk umor.

Piscu teh vrstic dobro poznat 35 let star, močan in vrl fant (Ant. Drožina) iz Prelož, okraja Podgrajskega, vračal se je zgoraj imenovanega dne z Bistriškega sejma nekoliko vinjen skozi Zarečje proti domu.

Ustavil se je še nekoliko v jednej gostilni ter z drugimi znanci še nekoliko pil. Drugi tovariši ostavili so gostilno še pravočasno ter šli vsak na svoj dom, le on je k svoji — še bolj pa k svoje matere nesreči ostal do trdne noči v gostilni.

Spoznal se je, da je nezmožen po noči dalje hoditi, zato je prosil gostilničarja na prenočišče — četudi v hlevu, kajti boji se v temi dalje, ker bude gotovo ubit. Ali gostilničar (?) ni ga hotel prenočiti — zapodil ga je ven.

Ko je ubogi fant prišel nekoliko iz vasi, prišla

prav dobre volje, pasli so svoje oči na brdki perutnini v pečah in pisanih krilih ter zabavali se ob preprostej godbi prav izvrstno. Pred odhodom pokliče g. P. vodjo godev na stran ter mu naroči, naj jutri pridejo recimo k Namrgodejevej hiši ter vsacega s petelinom vračajočega se lovca pozdravijo z godbo, za kar bodo dobili dobro nagrado. Po tem dogovoru šli so loveci spat, drugo jutro pa na peteline. Gosp. P. dobil je tako ugoden prostor. Sredi male pleše stala je lepa smereka, na katero je vsako jutro petelin hodeval prepevat zaljubljene pesmi. Tudi to jutro prifotatal je prav točno. Gospod P. bil ga je zelo vesel, a kot dober lovec hotel je počakati najvišje ekstaze.

Že se je bližal odločilen trenutek, g. P. bil je že privzdignil svojo dvocevko, a čuj! zdajci zadoné skozi jutranjo tišino Dunajske polke krepki akordi. Gospod P. se ves presenečen zgane, divji petelin pa nevajen takej budnici, pretrgal je svojo serenado in uren odletel. Ne treba mi menda opisavati prizora mej gospodom P. in mej godeci, kateri so mislili, lovecem napraviti posebno veselje, ako jim namesto v vasi, že na vse zgodaj na preži na petelina kaj poskočnega zatrobijo in zapiskajo. Gosp. P. zdaj prijatelji dražijo, da hodi z godbo nad petelinama, drugi mu zopet svetujejo, naj v bo-

jih je nadenj cela tolpa; svetili so si z oljnato svetlico. Čuje se, da celo po 6 let starci otroci so sledili temu žalostnemu sprevodu. Kaj bode iz te mladine jedenkrat? — Ko so ubozega fanta prijeli, prosil jih je na kolenih kleče, naj mu puste življenje, saj jim hoče radovoljno dati ves denar, kolikor ga ima.

Ali zmanj je bila prošnja njegova pri teh divjakih. Pričeli so svoje Kajnovo delo nad svojim bratom — človekom. S koli, vilami in kamenjem ubiali so ga toliko časa, da je izdihnil dušo. Zverinam še ni bilo dovolj. Slekli so ga iz zgornje oblike, vlekli do neke luže, vrgli ga noter ter zavalili kamen nanj.

Ali pravica ni spala tu niti tri dni v grobu. Pekoča vest gnala jih je nazaj v gostilno pit in igrat, od koder so pred dnevom šli po mrtvo truplo ubitega ter nesli ga na neki kos zemljišča, kjer so ga k češplji prislonili, češ, ljudje bodo mislili, pijan je bil, se je kje pobil, na češpljo naslonil in umrl — slekel Bog vé kdo ga je.

Na kakov strašen način da je ta ubogi človek bil razmesaren, ne dá se dopovedati, tedaj je bila zvijača slabo namišljena, ker nemogoče je, da bi se mogel najbolj pijan človek tako pobiti in celo razmesariti. Zdravniki so se izrekli, da že jen sam udarec na glavi je bil smrten, po ostalem životu dobil je pa 11 smrtnih udarcev.

Na češplji stomečega našel je gospodar dotičnega zemljišča, ko je prišel zjutraj orat.

Ko je okrajno sodišče v Bistrici za stvar doznašlo, došla je takoj komisija na lice mesta ter so jih ob jednem več odgnali v preiskovalni zapor. Dva sta že priznala svoje grozovito dejanje — znabili da pride še kateri na vrsto. Zdaj še nekoliko pojasnila tej žalostnej dogodbi. V Kranjskem se na Notranjskem najmanj pobojev dogaja. Ali kakor povsod, najdejo se tu in tam izjeme. In taka izjema je v Bistriškem okraji vas Zareče, katera se menda od postanka svojega odlikuje s takovimi grozovitimi čini.

Kaj pa je uzrok tej plošnej podivjanosti? — Prvi uzrok je zanemarjenje dolžnosti, katero imajo roditelji do svojih otrok. Drugi uzrok je premala skrb za izobraženost ter plemenitev srca in duha. Imenovana vas je jedna najimovitejših v Bistriškem okraji, ali ako odpreš koledar družbe sv. Mohora — kolikor jih najdeš upisanih v to prekoristno družbo? — Po imenu sodeč upisana je jedna sama ženska. Ali ni to žalostno, da se nam v sedanjem veku zopet tu razgrinja najžalostnejša stran tega ubogega, podivjanega ljudstva?

Namesto v svoj duševni in telesni blagor obračati blagostanje, katero jim je Bog dal, obračajo ga v svojo pogubo. Mesto ob delavnikih pridno delati, ob nedeljah in praznikih pa si blažiti srce s čitanjem koristnih in poučnih knjig, zapravljajo raje dragi čas s krogljanjem, drugo igro in pijančevanjem. Nakupa se v tej vasi mnogo žganih pijač, katere se večinoma doma popijejo, ter vzdržujejo se štiri gostilne.

Ni čuda tedaj, da pri vsem blagostanju nastopi časih tudi pomankanje denarja. Kje ga vzeti,

Dalje v prilogi.

doče zaukaže godbi, da bode mesto polke igrala „Pri meni bod‘, ne hod‘ od tod!“, kar bode tudi na petelina dobro uplivalo. Sploh je v takih slučajih raznih dovitipov vse polno. Gosp. P. pa si misli: Slaba godba, slab dovitip!

S.

Zavetišče na Grintovci.

(Konec.)

In vendar v Ljubljani znana, plemenita nemška dama s svojima sinovoma šla je pred par leti tod na Grintovec in v Frischaufov koči oznanja hriboplazcem v knjigi za obiskovalce v ponosnih besedah, da je ona prva dama, ki je šla iz Bistriške doline čez Kokrško sedlo na Grintovec. Nam, ki smo prišli v Frischaufov kočo, — zakaj bi tega ne razdeli? — vsi upehani, utrujeni in potrni in nam je že mineval up, da bi mogli drugi dan za rana na Grintovec, bilo je čudno pri srci, ko smo čitali ono beležko polno samozavesti in ponosa in nekako na tistem smo se sramovali, da je bilo nežni gospoj možno, kar nam ne bode. Drugi dan za rana bili smo s tovariši že pod Malim Grintovcem in zopet nam je prišla na misel rečena dama in njena hrabrost in nesmo mogli zatreći v sebi želje, da nesmo vprašali vodnika, kakova je bila hoja rečene gospo na Grintovec. A kmalu nam je

poštenim potom se vselej ne dá dobiti, vlasti mladini ne. Zato je prvi poskus domača kradnja, drugi poskus kradnja drugim, tretji poskus roparstvo in ubijalstvo, kar nam je že popisani žalostni dogodek dovoljna priča, pri kojem bili so neki samo po 17 let stari mladeniči udeleženi.

Res grozni propad morale za ta čas in kraj! Pa saj ni čuda; v vasi broječ do 40 številka pa stiri gostilne — vrhu tega še „šnops“, kjer ubogo ljudstvo topi svoje duševno življenje, svoje telesno zdravje in svoje imetje.

Najmočnejši vrelec se jedenkrat izcerpi, tako bode tudi tukaj, ako ne bude gosposka s posebnimi naredbami odstranila nepotrebne gostilne in žgajnjarije. Ljudstvo je podivljano vsled preoblega pitja žganj pijač in slabih ponarejenih vin, čemur nastopki so, da mu ne zadostuje niti za milost ponujani denar, temveč že je še celo človeške krvi. Ljudstvu bodi pa to v resno svarilo, da se v prihodnje ogiba takovih bližnjic ter gre raje nekoliko dalje po varnej cesti, saj še pregovor veli: „ravní pot, najboljši pot“.

Konečno dostavljam še, da razjarjeno ljudstvo pričakuje po zakonu najstrožje sodbe nad morilci.

Domače stvari.

— (Spomin slavne cesarice Marije Terezije) proslavljal se bude jutri na Dunaji z odkritjem velikanskega spomenika. Tudi mi Slovenci se hvaležno spominjamo velike cesarice, ki si je s svojim modrim vladanjem stekla ljubezen vseh svojih narodov.

— (Okrajni šolski nadzorniki za Kranjsko) so bili imenovani l. 1882, torej jim poteče letos šestletna doba njihovega poslovanja. Kranjski deželni zbor je 1884. leta sklenil resolucijo, da bi se namesto 12 nastavili le 4 nadzorniki za celo deželo. Sklep se je naznanih vlad, toda učno ministerstvo se je z ozirom na določila obstoječega šolskega zakona izreklo proti taki prepredbi in ostalo bude tudi zanaprej sedanje število nadzornikov, dokler deželni zbor ne spremeni dotičnega zakona. Ker šestletna doba stoprav meseca oktobra poteče, bude deželni šolski svet še imel priliko, baviti se s temi kako važnimi personalnimi vprašanji.

— (Iz Celja) se nam piše: Zoper odloko naučnega ministerstva v zadevi nemškega jezika na ljudskej šoli v Šmariji, katera je sicer zelo ugodna v primeri s prejšnjimi razmerami glede nemščine na slov. ljudskih šolah, ki pa vendar še ne ugaja povsem členu 19. državnih osnovnih postav, uložila se je pritožba na državno sodišče.

— (Konfiskacija.) „Slovenskega Gospodarja“ 19. številka bila je zaplenjena zaradi članka „Ministerska razsodba“. Uredništvo priredilo je hitro drugi natis, ki nam je danes došel.

— (Popotnik.) List za šolo in dom ima v svoji 9. številki nastopno vsebino: O počitovanju pri računstvu. (Spisal prof. A. Lavtar.) — Marka Fabija Kvintilijana govorniški pouk. (Prof. F. Brežnik.) — Botanični listi. (Spisal Fr. Kocbek.) —

vzrastel zopet pogum, ko smo zvedeli, da ona je prišla v Rim, a ni videla papeža.“ Prišla je namreč do zavetišča na Grintovci, a mesto popeti se na vrh, vrnila se je drugi dan čez Kokrško dolino po gladki cesti in v ugodnem vozu ob najkrasnejšem vremenu domov.

Mnog, premnog bi storil gotovo isto tako, ki bi šel iz Bistre čez Kokrško sedlo na Grintovec, no živo se nadejamo, da odslej ne bo treba hribolazcem na Grintovec tod poskušati svojih pluč životne moći, kakor se je to storilo do zdaj, kmalu jih bode vodila druga, labka in ugodna krajša pot od Žagane peči na Kokrške sedlo.

Društvo avstrijskih turistov uvidelo je že neki potrebo, da se ta pot naredi. Šla bi od Žagane peči po vzhodnem pobrežji Kalskega grebena v malih ovinkih po lepem gozdu Kamniške korporacije na levej strani in ne daleč od „Hudičevega jarka“ ter bi prišla iz gozda ob prej omenjeni steni Kamniškega grebena od tod pa bi zavila pošev na desno na Kokrško sedlo. Stroškov ne bi prizadela mnogo, kakor vodnik Uršič sodi, komaj nekoliko čez pol stotaka, a vrlo bi ugodila hriboplaczem, ki bi šli radi iz bližnje Bistre na Grintovec, kakor tudi onim iz Savinjske doline, katerim se je sedaj pot utrla tudi čez Kamniško sedlo v Bistrico.

— Poročilo o pošiljtvah za „Prvo slovensko stalno učiteljsko razstavo“ Pedagoškega društva v Krškem.

— Dopisi. — Novice in razne stvari.

— („Rogača“) izšla je 9., z ozirom na zadnjo konfiskacijo za dve strani pomnožena številka z razno zabavno vsebino.

— (Pri volitvah v mestni zbor Gorški) propali so po budi borbi ultra-italijanski kandidati, prodri pa v III. in II. razredu kandidati zmerne stranke: Dr. Maurovich. G. Streckel, Hugo baron Codelli, Žiga grof Attems, Henrik grof Strassoldo, Karol pl. Ritter. Prvi razred bode volil v terek, nadejati se je zopet budega boja.

— (Za radi osepnice) so v Mengši šolo zaprli. Tudi v okolici Ljubljanski osepnice še neso popolnem ponebale, iz Tomačevega in iz Most pod Ljubljano znanih nam je par slučajev.

— (Matica Hrvatska) Poverjeništvo Ljubljansko uljudno prosi vse člane Matice Hrvatske, kateri še neso poslali letnico, naj vsaj do binkošti blagovolé storiti naravnost do podpisanega — najbolj primerno po poštni nakaznici, ker posebega služe več ne bo poslalo okrog. Tudi nove ude dotlej vsprejema — da se kdo ne moti, opozoruje pri tem, da bodoč knjige veljajo za l. 1887, ker je Matica vsled znanega potresa s svojimi izdajami zaostala. Kolikor ima prejšnjih knjig v zalogi, se lehko dobijo po znižani ceni. Istopako si vsak član lehko naroči krasno vezane knjige. Anton Žlogar, poverjenik Matice Hrvatske pri sv. Jakobu v Ljubljani.

— (Iz Borovnice) dne 12. maja. Pri današnji volitvi novega občinskega starešinstva bili so izvoljeni: g. Jos. Verbič iz Bistre, županom; Ivan Majaron I., Fr. Suhadolnik II. in Jos. Kržič III. svetovalcem; Dosedauji župan, gospod Ivan Majaron ni hotel predsednijstva vsprejeti.

— (V Dolenjem Dravbergu) ustanovila se je po neumornem prizadevanju tamošnjega kaplana g. Rousa posojilnica. V odboru so izvoljeni: gosp. Karol Rous, predsednik, kot odborniki pa gospodje: Fran Kogelnik, po domače Klančnik, veleposestnik na Tolstem Vrhu; Janez Brezovnik, župan na Seljah; Janez Fašnik, p. d. Brezovnik, posestnik v Dol. Dravbergu; Josip Kure, p. d. Urko, posestnik na Viči; Anton Mučovnik, posestnik v Guštanji; Viktor Streit, p. d. Kučij, veleposestnik v Št. Lovrenci. Zadružnikov je do zdaj 41, katerih skupno premoženje je vredno nad jeden milijon gold., torej bude uloženi denar popolnem varen. Gosp. Rous bude skrbel, da pristopijo posojilnici še ostali posestniki v Dravbergu, Tolstem Vrhu, Guštanji in Libeličah.

— (Pasji kontumac) je proglašen v občinah: Ovšiče, Breznic, Kropa, Lancovo, Lesce, Radovljica, Kamnagorica, Begunje, Pred trigom, Bled in Mošnje.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Rim 11. maja. Etna močneje bruha. Izbruhano kamenje pada do Zafferana in Giarre.

Dublin 11. maja. Irski škofe vsprejeli so na svojem shodu rezolucijo, v katerej iz-

Ta pot bude vidno pomnožila število Grintovčevih čestilcev ob jednem pa dala društvu avstrijskih turistov določno smer, kje da naj znova zgradi na Grintovci hriboplaczem zavetišče, namreč ne več na prejšnjem mestu, ampak tam, kjer je zanj jedino pravi kraj, na trati pod Malim Grintovcem, tam kjer še sedaj stoji Frischaufov velezanimiva prvotna koča. Ne, ni koča to, ampak brlog zgrajen iz prostih skrilj, kakeršne mu je narava priredila in nudila brez kladiva, dleta in ometa, nizek, da ni mogel stopiti vanj, ampak laziti po vseh štirih. V tej predpotopni kolibi — slavno znana Kerjavljeva iz „Desetega brata“ bila je v primeri z njo vilinski dvorec — iskal je Frischaufov zavetja, ko mu je pretil nepričakovani vihar, ali pa proti ponočnemu mokremu hladu, a pokazal je z njo, kakor ženjalen arhitekt, jedini primerni kraj, kjer naj se zavetišče za hribolazce na Grintovec gradi.

Vsak, kogar „miče in kliče in vabi srce na visoke gore“, bo radostno pozdravil novo zavetišče na Grintovci in pripomogel po svojih močeh, da se čim prej uresniči. Osobito Kamniško razumništvo ne smeli nebrižno prezirati tega vprašanja, kakor tudi onega ne zastran napominane poti na Kokrško sedlo.

javljajo, da se ima sicer reskript papežev visoko spoštovati, da pa vender čutijo dolžnost, papežu doposlati izjavo.

Rio Janeiro 11. maja. Zbornica poslancev sklenila, da se robstvo brezpogojno odpravi.

Šumla 12. maja. Pri včerajnjem častniškem banketu zagotavljal polkovnik Labomski princu, da je vojska bolgarska pripravljena, če treba, vnovič pokazati, da gre za svojega kneza in domovino v smrt.

Berolin 12. maja. Cesar imel je prav dobro noč. Ustal je ob 10. uri najboljše volje. Apetit živahan.

Loterijne srečke 9. maja.

V Pragi: 33, 30, 86, 8, 14.

Tuji:

7. maja:

Fri Slonu: Adler z Dunaja. — Hohmann, Setsel Bauer, Plzna. — Schlesinger iz Budimpešte. — Anton iz Grada. — Witthen iz Trsta. — Uknar iz Pole.

Pri Maliči: Kassoviz, Wodl, Leitner z Dunaja. — Kramer iz Budimpešte, — Liebel iz Kerna. — Ritter iz Gorice. — Thomas iz Gorice. — Francič iz Ljubljane.

Pri bavarskem dvoru: Kugler iz Mostara.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
11. maja	7. zjutraj	737,8 mm.	8,4° C	sl. vzh.	dež.	7,80 mm.
	2. popol.	738,9 mm.	9,4° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	739,6 mm.	8,4° C	sl. vzh.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 8,7°, za 4,4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 12. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 78,65	gld. 78,50
Srebrna renta	80,25	80,80
Zlata renta	109,70	109,60
5% marca renta	93,40	93,10
Akcije narodne banke	874—	874—
Kreditne akcije	278,60	278,20
London	126,90	126,95
Srebro	—	—
Napol.	10,04	10,05
C. kr. cekini	5,95	5,95
Nemške marke	62,10	62,17½
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	131 gld. 50 kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100 ,	168 ,
Ogerska zlata renta 4%	97 ,	25 ,
Ogerska papirna renta 5%	55 ,	70 ,
5% štajerske zemljije, odvez. oblig.	105 ,	50 ,
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118 ,
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	127 ,	80 ,
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99 ,	10 ,
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	178 ,	50 ,
Kreditne srečke	10 ,	25 ,
Radolfsove srečke	104 ,	90 ,
Akcije anglo-avstr. banke	226 ,	75 ,
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.		

Krasni Kamnik, „slovenski Ischel“ „si licet parva componere magnis“ je že sedaj zelo priljubljeno letovišče in kakor se kaže, omilil se je osobito našim bratom Hrvatom kakor tudi Tržačanom, da vsako leto mnogoštevilne sem zahajajo. Kmalu, ali vsaj v nedaljnem času zvezala ga bode gotovo železnica z belo Ljubljano ter prinesla mu nov promet in novo življenje. Bodи tedaj mestu živa skrb, da najdejo tu poletni gostje vedno več vsekakeršnih udobnosti in ugodnosti vsled tega po množil se bo obisk leto za letom a z njim bude tudi kraju prid vedno in vedno obilnejši.

Posebno umestno in koristno bi bilo, ko bi se osnovalo društvo za olepšanje mesta in šetališče v obližji vsekakor pa je živo želeti, da se osnuje vsaj za sedaj izmej odličnih Kamniških razumnikov nekog odbora, ki bi skrbel za to, da se izvede prej napominana pot od Žagane peči do Kokrškega sedla in bi v ta namen nabiral pri domačinah in poletnih gostih prispevke.

Vzdignite se domačini ter preudarjajte, kaj bo v mestu v prid, da vas tuji ne prehite in skrbite, da bo naš v resnici krasen Kamnik v vsem pomenu besede: „Slovenski Ischel!“

V to dal Bog dobro srečo

V Kamniku 30. aprila 1888. Cirilov.

Zobozdravnik AVGUST SCHWEIGER,

Hôtel „Stadt Wien“, „pri Maliči“, ordinira (211-9)
od 9. ure do 1/2. ure dopoludne,
2. „ 5. „ popoludne.
Ob nedeljah od 1/10. do 1. ure popoludne.

J. Purgleitner-ja lekarna v Gradci.

Štajerski zeljiški sok, 1 steklenica 88 kr proti kašlu, hripanosti, vratskim in prsnim boleznim in se je v štiridesetih letih pokazal dobrega.
Apneni sirup, iz podfornikastokislega apna, olajšilo za bolesjoče na plužih in v prshih okrepčilo kostij za slabe otreke.
1 steklenica 1 gld.
Dr. Wuchte zeljsko mazilo, 1 velika steklenica 60 kr, proti protitru in trganju po udih.
Englhofer-jeva mišična in živčna esenca, 1 steklenica 1 gld., proti boleznim vida, členkov in glave, omotici, šumenju po ušesih, bolečinah v križi, slabosti členkov, trganju i. t. d.
Vsi ti izdelki dobivajo se skoro v vseh lekarneh monarhije ali se tudi lahko naročijo pri izdelovalci proti poštnemu povzetju. (334-1)

Gospod G. PICCOLI-ji,
lekaru „Pri angelju“, — v Ljubljani.

predragi gospod Piccoli, za vse dni življenja zanj najsrneje udan in hvalezen.

Na Dunaji, 1887. **Spiridijon Pokrajac**, profesorski kandidat.

V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tiroškem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiva v lekarji Rizzioli-jevej. (208-8)

G. TÖNNIES, tovarna za stroje v Ljubljani,

zastopnik **Ganz-a & Co. v Budimpešti**, preskrbljuje dobroznanje **trdolite valjarnike** (Hartguss Walzenstühle), **škrbec** (Aufzüge), vse **aparate**, **transmisiye za mlime**. Narisi in načrti napravljajo se po najnovejših skušnjah. Specijalitet: **Vsačovrstne žage in stroje za obdelovanje lesa**. Preskrbuje hitro ideče **parne stroje** in **varnostne parne kotle**.

Tudi napravlja **plinove motorje**. Zastopstvo **Langen-a & Wolf-a na Dunaji**.

Indiciranje parnih strojev, njih predelovanje z jamstvom, da se privaruje pri kurilu. (836-26)

Dva mlina

prodaja prostovoljno po jako nizkej ceni **Barbara Obad** v Samoboru na Hrvatskem. (317-3)

Preselitev prodajalnice.

Svojim cenjenim kupovalec naznanjam, da sem svojo že 11 let obstoječo prodajalnico premenil in se preselil

v hišo gospoda **R. Kirbischha**

v Gledaliških ulicah št. 2

kjer sem danes otvoril svoje prodajalnične prostore. Zahvaljujoč se najtopleje za dosedaj skazano zaupanje, uljudno prosim, da bi mi je še nadalje ohranili in zagotovljam, da se budem vedno prizadeval, svojim cenjenim kupovalem v vsakem oziru resno in ceno postreči.

Priporočam se tudi hkrati p. n. občinstvu za hranjenje kožuhovine in zimske obleke zagotavlja največjo pažnost proti molom in plesnobi.

V Ljubljani, dn. 5. maja 1888.

(325-3)

Z velespoštovanjem

A. Krejči.

PESMI,

zložil
JOS. CIPPERMAN.

Str. 190. Cena nevezanim 1 gld. 20 kr. vezanim
z zlato obrezo 2 gld., po pošti 5 kr. več.

Jos. Cippermana pesmi

so jako ugodno presojevali „Zvon“, „Slovenski Narod“, „Dom in Svet“, „Edinost“, „Laibacher Zeitung“ itd. in tudi popolnem zaslužijo to jako ugodno oceno, le čitati je je treba in potem presojevati.

Jos. Cippermana pesmi

izražajo v vsem pravo in plemenito četje v človeškem bitvu, ter se morejo, kar se tiče njih izvrstnosti, primerjati popolnem z znanimi pesnimi Gregorčiča, Jenka, Preširna in Vodnika.

Jos. Cippermana pesmi

omisliti in čitati mora vsak mladenič in mož, ki je naučen in ima pravi pojem in razum za plemenite duševne proizvode domačega pesnika. (324-2)

Dobivajo se v vseh knjigarnah in pri založniku

J. Giontini-ji v Ljubljani.

Deželno zdravišče
Rogatec Slatina.

Štajersko. Postaja juž. žel: Poličane.

Tempeljski, Styria-vrelec.

Že stoletje sloveča Glauberjeva slana kislă voda.

Pitno in kopalno zdravljenje, z mrzlo, mlekom i. t. d.

Glavna indikacija:

Sesija maj — oktober. Bolezen prebavlj. organov.

Priležno bivanje. Prospekti pri ravnateljstvu zastonj.

Zaradi mnoge Tempeljski vrelec. kislene izborna oglenčeve dietetična pijača in pomešana z vinom ali ovočnimi sokovi.

• prijetna okrepčevalna pijača. •

Obe studenčni prodajajo: gospod Mih. Kastner, načrte gospodje: Jos. Fabian, C. C. Holzer, Peter Lassnik, Ivan Luckmann, Ivan Perdan, S. Schlafler, Schusnig & Weber in Jos. Terdin v **Ljubljani**, kakor tudi **ravnateljstvo v Statini**. (109-4)

Kuverte s firmo
priporoča po nizkej ceni
NARODNA TISKARNA
v Ljubljani.

Naznanilo.

Vina

lastnega pridelka, bizejca, gospoda Luke Tavčarja, proda se večja množina v kakeršnih koli količinah po vedru in več, po 10, 11, 12 gld. vedro, uštevi užitnino, v kleti na Dunajski cesti poprej „Hotel Europa“.

Kateri ga želé kupiti, oglase naj se pri F. M. Schmittu, trgovci v Špitalskih ulicah v Ljubljani.

Tudi se toči vino na drobno po 28 kr. liter v restavraciji „Hotel Europa“. (333-1)

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(223-9)

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarjejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strugulja, škarje za gošenice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

Preselitev prodajalnice.

Svojim cenjenim naročnikom in kupovalcem uljudno naznanjam, da sem ostavil svojo dosedjanjo

prodajalnico s čevljarskim blagom,

katero sem imel več let in v katerej sem imel vedno največjo izber ter se preselil

v Cetinovičevi hiši na Kongresnem trgu št. 3,

kjer sem otvoril svojo novo prodajalnico.

Zahvaljujoč se najtopleje za do sedaj izkazovano zaupanje, prosim ujudno, da mi je še dalje ohranite, ter zagotovljam, da se budem kakor dosedaj prizadeval, da postrežem svojim naročvalec in kupovalcem v vsakem oziru najreelnejše in kolikor moč po cent.

Z velespoštovanjem

JARNEJ ŽITNIK.

(333-1)

V Ljubljani v maju 1888.

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislă voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goric.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislă voda ima med vsemi evropskimi kislici največ natrona in litija. Posebna njena fastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudiči, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprečepljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasišenjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne oglene kisline in oglenokisllega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislă voda najbolj prijubljena pozivljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žeo gaseča pijača, kojo imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Kopeli se priprejujejo iz železate in kisle vode z raznovrstno gorenje. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudičo, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr, cena za eno sobo 30 kr. do 1 gld.)

Ogljeno-kislī litij kot zdravilo.

težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta tako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je košček kosti in hrustev od protinastih bolnikov v enako močne tekočina kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi nazvane kosti v kratkem prostre vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kajih scavniške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspeli, ki so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razposilja zastonj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

V zalogi imata kislă vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Zgago, slab prebavljenje, počasno menjavo snovij, navale krvi, glavobolje, vrogjavje ozdravi **Lippmann-ov Karlsbadski Šumeči pršek.** — Dobiva se v škatljicah po 60 kr. in po 2 gld. v lekarnah. (637-8)

Naznanilo in priporočilo.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za doslej mu izkazano zanjanje usoja si podpisani tem potom naznani, da je otvoril počenči z današnjim dnevom v **Schellenbu/govič ulicah št. 1** svojo novo

delavnico in prodajalnico

vsakravnih moških, ženskih in deških obutev, ter bode skušal ustrezati tudi nadalje naročnikom svojim s poštenim blagom, narejenim po najnovejši faconi, in solidnu ceno.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Cerar,
čevljarski mojster.

V Ljubljani 12. maja 1888.

Priporočljivo za zasobnike in krčmarje na deželi!

Pivo v steklenicah,
eksportno pivo, ki se dolgo ohrani, in
močno pivo (dvojak)

iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojsih po 25 in 50 steklenic.

A. MAYER-jeva
zaloga v Ljubljani. (243-7)

Sezija od 1. aprila do konca oktobra.

KRAPINSKE TOPLICE na Hrvatskem.

oddaljene 1 uro od postaje Zagorjanske železnice **Zabok - Krapinske toplice.** Do 1. junija in od 1. septembra stanovnina za 25% znizana.

Močne akratherme, imajoče 30° do 35° R. gorkote. Imajo eminentno zdravilno moč za **protin, trganje po udih in členkih, udotrp, ischiado, neuralgijo, kožne bolezni in rane, kronično Brightjevo bolezen** itd. Veliki basini, separativne kopli in kopeli v banjah. potilnice, zdravljenje z gretjem telesa (massage), električno zdravljenje. Vse moderne ugodnosti. Nizke cene. Zdravnik **dr. Josip Weingert.** (278-3)

Pristno rudeče križno domače mazilo

je najneobhodnejše sredstvo, da se hitro ozdravijo **ulesi, opekline, gnojenje in rane, če se kdjo opraska ali ureže** itd. in čudovito upliva vsled svoje sestave, hitro ozdravi ter v najkrajšem času vso nesnago potegne iz rane in jo dobro ozdravi. — Prodaja se po **60 kr. pušica v Ljubljani v lekarni „pri zlatem jelenu“.** (269-2)

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja
je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno potrebno pa onim**, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrobit.

Za neznaten denar more se zavarovati **kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota**, ki se izplača otroku, kadar doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJE“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistema dobička, ki je leta 1887. iznašal **10%**, v prejšnjih letih pa tudi že po **20%, 25%, celo 48%**.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJE“ za življenje zavarovanih 40.497 osob za 22,835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

P. n.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel in urenil

gostilno „Pri raku“

(„zum Krebsen“).

Stregel budem radovljivo s prav izvrstnimi in mnogovrstnimi **vini, poštena pičača** po najnižji ceni. Vsak čas **sveže pivo po 20 kr. liter.** **Gorka in mrzla jedila** so vedno in izvrstno pripravljena.

Za obilni obisk se priporočam.

337-1)

S spoštovanjem
J. Bolè, gostilničar.

Vožne karte in vožni listi

Ameriko.

Kraljevo belgijski poštni parniki

„Red Star Line“ iz Antwerpena naravnost v New York in Philadelphio.

Koncessjonirano od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje jako rado:

koncessjonirano zastopstvo

na Dunaji, IV., Weyringergasse 17:

Ludovik Wielich,

ali

Ivan Kosar, gostilničar pri „Bavarskem dvoru“ v Ljubljani, P. Jaklitsch v Kočevji, Josip Strasser v Inomostu. (175-10)

Seigel-ove čistilne krogljice.

Najboljše sredstvo proti zabasanju in otrpenju jeter. (855-7)

Te krogljice ne shujajo — kakor mnoga druga zdravila — stanja bolnikovega, dokler se boljši ne čuti. Njihov upliv je, če tudi mil, vendar popolen in brez neprijetnih nasledkov, kakor slabosti, ščipanja po trebuhi itd. — Seigel-ove čistilne krogljice so najboljše sredstvo, ki se je kedaj izumilo. Očistite čreva vseh dražečih tvarin in pustebrov v zdravem stanju. Najboljše nahajajoče se sredstvo proti uničevalkama našega življenja — neprebavljivosti in otrpnosti jeter. — Te krogljice obvarujejo pred mrzlico in vsakovrstnimi boleznicami, ker odstranijo iz čreva vse stupene tvarine. Krogljice uplivajo hitro in vendar lahko, ne napravljajoč bolečin. — Če imaš hud nahod ali ti preti mrzlica, te boli glava, čutiš bolečine v hrbitu in članih, odpravite ti bodo Seigel-ove čistilne krogljice nahod in pregnale mrzlico. — Obložen jezik s slanim okusom napravljajo škodljive snovi v zelodci. Nekaj doz Seigel-ovih krogljic bodo očistili želodec, odstranijo slab okus in zopet povrnilo slast do jedi, in s tem vrne se hkratu zdravje. — Večkrat prouzočijo polstrobljena živila bljuvanje, slabosti in drisko. Če se čreva s Seigel-ovimi čistilnimi krogljicami očistijo tacih nesnag, minejo neprijetni učinki in zdravje se povrne. — Seigel-ove čistilne krogljice varujejo pred nasledki nezmernega uživanja jedi in pijad — če se uživajo, predno gremo spat — ne da bi kaj motile spanje. — Cena škatljici Seigel-ovih čistilnih krogljic je 50 kr. — Dobivajo se le v podolgovtih škatljicah v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Lastnik „Šakerjevega izvlečka“ in Seigelovih krogljic je A. J. White, Limited London, 35 Faringdon Road E. C.

Glavno zaloge in centralno razpoljaljilico ima Ivan Nep. Harna, lekarna „pri Zlatem levu“ v Kromeriji (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v Avstriji.

Imajo lekarne:

na Kranjskem, Koroškem, Primorskem : v Ljubljani, Velikovci, Wolfsbergu, Ub. pl. Trnkoczy, G. Picoli; v Celovci, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; v Brezah, Št. Mohorji, Prevali, Goštentschig; na Trbiži, v Beljaku, dr. Kumpf, Fried. Scholz; v Ajdovščini, Idriji, Kamniku, Pujič, J. Cabucichio; na Reki, G. Prodam; v Gorici, J. Cristofetti, Pontoni, A. Gironzoli; v Trstu, Suttina A. al Camelo, Praxmarer A. ai due Mori, J. Serravallo, al Redentore C. Zaneti, alla Sesta d'oro; Podgradom, Nic. Bar. Gionovič; v Spljetu, Alijanovič, Tocigli; v Zadru, Auđović; v Sušaku pri Reki, v Novem pri Reki, v Malem Lošnji, O. Viviani. in skoro v vseh lekarnah ostalih mest države.

RESTAVRACIJA CESARIĆ.

Usojam si velečastitemu p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da sem prevzel že dolgo dobro znano restavracijo Weber ter jo otvorim v nedelje dne 13. t. m.

Za dobra okusna jedila, pristna **dolenjska vina** in dobroznamo Koslerjevo carsko pivo po 20 kr. liter se bode skrbelo, ravno tako tudi za pazno posrežbo.

Zahvaljujoč se za zaupanje, ki se mi je skazovalo v Koslerjevi pivarni in v Čitalnici, prosim, da bi me podpirali tudi v mojem novem podjetju.

Za mnogobrejni obisk prosi

z velespoštovanjem

J. Cesarić.

FRAN CHRISTOPH-ov (272-4)

svet i lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče **sam lakiратi** tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — **Uzorci lakinjanja in navod rabi dobé so v vseh zalogah**

Dobiva se v Ljubljani pri IVANU LUCKMANN-u; — v Celovci pri izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega

FRAN CHRISTOPH, svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

FOTOGRAFIČNI ATELIER JOS. ARMIČ & Comp.

v Ljubljani, Krojaške ulice št. 5,
I. nadstropje, poleg Ljubljance.

Udano podpisani usoja si visokočastitemu p. n. občinstvu naznanjati, da bode dne 30. maja t. I. odprt nov

fotografični atelier.

Opirajoč se na svoje večletno delovanje v tej stroki, mi je mogoče, oziraje se na fizičalne in kemične temeljne zakone, s pripravo fotografirati **brez steklenega salona**. Veliko prikladno stanovanje daje pri pravi porabi toliko prostora in svitlobe, da se napravijo popolnem dovršene fotografije, katere glede na značaj osebe še one v steklenih salonih napravljene lahko presegajo.

Dalje si usojam visokočastito p. n. občinstvo opozarjati na

trenotno fotografiranje pri elektrokemični svitlobi

po svoji napravi, katero se lahko vrši **pri vsakej ponočnej uri** doma ali zunaj doma.

Mnogobrojnemu prijaznemu obisku se priporoča

z odličnim spoštovanjem

JOS. ARMIČ & Comp.

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).